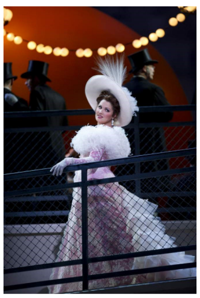
ANNA NETREBKO ÎN „MANON” LA MET OPERA

(Costin Popa – 9 aprilie 2012)

Șarm, strălucire și seducție

În 2005 am văzut-o pe Anna Netrebko, seducătoare în „Romeo și Julieta” de Gounod la Opera din Los Angeles, alături de Rolando Villazón, cu care a format un duo irezistibil. Am ținut să-i reîntâlnesc pe cei doi, după un an și jumătate, în același spațiu, în „Manon” de Massenet. Din nou, parteneriat de vis, într-o producție gen Hollywood semnată de cineastul Vincent Patterson, în care diva rusă lua pe rând look-urile legendarelor Leslie Caron, Elizabeth Taylor și Marilyn Monroe.

După ce a purtat în triumf prin Europa interpretarea junei Manon, Anna Netrebko s-a reîntors după șase ani în America, la Metropolitan Opera, pentru o serie de spectacole concepute în regia și costumele lui Laurent Pelly, cu decoruri semnate de Chantal Thomas, coproducție între marele teatru newyorkez, Opera Regală Covent Garden din Londra, Teatro alla Scala din Milano și Théâtre du Capitole din Toulouse. Un recent matineu s-a transmis live în High Definition și pe ecranele noastre de cinematograf.

Anna Netrebko a rămas aceeași încântătoare și ademenitoare Manon, șarmantă și expresivă de la prima intrare în scenă, „Je suis encore tout étourdie”. În afara fluenței impecabile a liniei vocale, acutele rafinate în pianissimo au fost la locurile lor. Cu dulceață a cântat, în plină tristețe și resemnare „Voyons, Manon, plus de chimères”. Emoționalitate și simplitate, un surâs melancolic, duios și îndurerat au însoțit aria „Adieu, notre petite table” din actul secund. Minunată atmosferă! În tabloul Cours la Reine, celebra arie cu gavotă a curs cu strălucirea unei cupe de șampanie dar și cu finețe provocatoare. După o superbă implorație către divinitate, „Pardonnez-moi, mon Dieu”, aceeași seducție fără margini a cucerit și în scena de la St. Sulpice, când legato-ul incitant a fost ireproșabil... „N’est-ce plus ma main...”. Spectaculoasă s-a arătat diva în actul care se petrece în ambianța hotelului parizian Transilvania și sfâșietoare a fost în scena finală.

Anna Netrebko 2012

Și totuși, ce ar fi nou la Anna Netrebko 2012? În primul rând, câteva kilograme în plus – ah, când mă gândesc la silueta Julietei și a lui Manon de acum 6-7 ani! – și un look care reflectă bine cei aproape 41 de ani. De aceea, atitudinea scenică a artistei în primul act – de o mobilitate extremă ca jucăușă adolescentă de... 16 ani – nu mi s-a mai părut concordantă cu aspectul fizic.

Cred că regizorul Laurent Pelly și soprana însăși trebuiau să sublinieze ingenuitatea și naivitatea eroinei mai mult prin subtilități și sugestii decât printr-o mișcare exagerată, s-o recunoaștem, deloc potrivită noii alure a divei. Desăvârșită din acest unghi actoricesc a fost abia mai târziu, prin senzualitatea care respira din fiecare apariție, în actele II, III și IV.

O și mai mare consistență a vocii de acum anunță apropierea de noi roluri, mai puțin virtuoze. Tatiana din „Evgheni Oneghin” de Ceaikovski este deja pe afișul viitoarelor stagiuni, se vorbește și de Leonora din „Trubadurul”. Cel puțin pentru ultimul, redirecționarea potențelor vocale va fi radicală pentru intrarea valabilă în stilistica verdiană. Pe de altă parte, vibrato-ul s-a mai accentuat, nu îngrijorător, dar se sesizează.

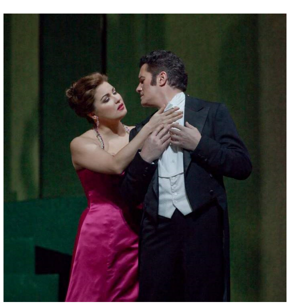
Probabil, Manon va ieși în curând din lista rolurilor, mai ales că supra-acutele esențiale nu mai funcționează fără reproș. Mă gândesc la cele două note de Re ale ariei și gavotei, ușor rigide, cu cea de-a doua atacată sub tonul corect și reabilitată pe parcurs. Dacă nu le va repara, perfecționista Anna va renunța în mod sigur la personajul Manon. La valoarea ei, nu-și poate permite. Una peste alta, Anna Netrebko rămâne o foarte mare cântăreață-actriță, excelentă vocalistă, cu sonorități rafinate pline de prospețime, mobilă și fără clipă de răgaz în scenă.

La Belle Époque

Laurent Pelly a produs o viziune a opusului lui Massenet, s-o numesc, clasică, translatată cu peste 100 și mai bine de ani față de originalul libretului, dar către perioada în care a fost compusă, binecunoscuta La Belle Époque de final de veac XIX. Un spectacol în care decorurile lui Chantal Thomas sunt surprinzător de austere. Încearcă stilizări dar, iată, hanul din Amiens (primul act) este de fapt o curte interioară înconjurată de ziduri masive prin care se deschid câteva ferestre. Un subsol legat de oraș printr-o scară. Ceva similar văzusem într-o montare a operei „Fidelio” de Beethoven, dar acolo era vorba de o... închisoare. În actul secund, către micuța cameră a celor doi îndrăgostiți, duc din nou scări, pentru care se pare că realizatorii au o obsesie. Se urcă, se coboară frenetic. Nici tabloul Cours la Reine, pe malurile Senei, nu pare mai inspirat, numai că locul treptelor este luat de planuri înclinate. Mai realizat a fost tabloul mănăstirii Saint Sulpice, deși patul abatelui Des Grieux este plasat chiar lângă o coloană din naos. Ciudată invenție! Și din nou un subsol, de data aceasta cu aspect de buncăr cu pereți goi, a fost ambientul sălii de joc a Hotelului Transilvania. O potrivită imagine a subteranelor împătimiților ilegali ai cărților cu figurine.

Actualul în mizanscena lui Laurent Pelly se manifestă însă prin modernitatea jocului scenic, prin actoria intensă, ca de obicei dinamică și plină de expresie. Costumele sunt bine încadrate în epocă, cu tente uniforme de alb-negru pentru coriști dar extravagante pentru Anna Netrebko în actele III și IV, per total șase la număr, un record pentru un singur artist într-un singur spectacol!

Un tenor de clasă

Partenerul Annei Netrebko în rolul des Grieux a fost polonezul Piotr Beczala, 46 de ani în 2012. Pentru mine, a fost o surpriză foarte plăcută prin lirismul intens și frazarea minunată, pigmentată cu mezzevoci, prin cântul dulce și acutele sigure. Rolul abundă în note înalte de Si bemol și o țesătură vocală dificilă. Dacă ar fi să ofer doar un exemplu pentru toate acestea, mă opresc la eleganța cu care Beczala a derulat aria „Ah, fuyez douce image” (scena de la Saint Sulpice).

Mai apoi, clipele zbuciumate din duetul cu Manon, au fost redate absolut memorabil, atracția și „chimismul" (iată, folosesc acest barbarism la modă!) dintre cei doi fiind perfecte. Am un singur reproș care ține de aversiunea mea pentru emisia în falsetto în partiturile romantice. Este vorba de nota de La natural a ariei „En fermant les yeux", visul (actul al II-lea). Orice tenor a cărui tehnică îi permite cântul în mezzavoce, ar trebui să evite falsetti, un procedeu învechit, aparținător unei alte epoci a evoluției vocilor, când notele acute cu rezonanță „de piept" nu fuseseră încă inventate.

Meritorie a fost pronunția în limba originală, Beczala chiar graseiază ca un nativ francez și micile scăpări sunt cu totul sporadice. De altfel pregătirea spectacolului a fost excepțională, ca de obicei la Metropolitan. Mă refer aici, nu numai la cea muzicală ci, în mod precis, la modul de rostire a prozei de către toți soliștii, perfect autentic, à-la-Comédie Française.

În alte roluri, au cântat bine basul David Pittsinger (mult iubit de americani – am aflat la Los Angeles! – aici în rolul Contelui des Grieux dar, în arietta de la St. Sulpice cu un Fa acut prea dur, care a alterat linia de sunet altminteri frumos desenată), apoi baritonul Paulo Szot (Lescaut) și, poate mai puțin performanți din perspectivă vocală dar excelenți actori, tenorul Christophe Mortagne (Guillot de Morfontaine) și baritonul Bradley Garvin (De Brétigny).

Orchestra și Corul de la Met au fost foarte competitivi, așa cum ne-au obișnuit. La pupitru, Fabio Luisi, 53 de ani, dirijorul principal al teatrului. O baghetă puternic personalizată, cu solidă aplecare stilistică și mare apetență pentru dinamică. Cum le place americanilor!